

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยเป็น 3 ระยะ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาของสหกรณ์การเกษตร โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือการวิจัย ในระยะที่ 1 นี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้ตั้งสมมุติฐานว่าปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านเงินทุน ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน ปัจจัยด้านการจัดการ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านอุปกรณ์การตลาด และ ปัจจัยด้านสิ่งจูงใจ มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด จำนวนแบบสอบถามจำนวน 320 ชุด โดยเก็บข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรที่ผ่านมาตรฐาน 160 ชุดและไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 160 ชุด ผลการวิจัยในระยะที่ 1 จะนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมุติฐาน
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรถือว่าเป็นรากฐานของสหกรณ์ ผู้วิจัยจึงได้นำจำนวนสมาชิกสหกรณ์มาวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ จำนวนสหกรณ์ และจำนวนร้อยละของสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จำนวนสมาชิกสหกรณ์ (คน)	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละ
21-100	66	20.63
101-200	108	33.75
201-500	42	13.75
501-1,000	29	9.06
1,001-1,500	22	6.87
1,500-2,000	7	2.00
2,001-2,500	9	3.00
2,501-3,000	8	2.50
3,000 ขึ้นไป	27	8.44
รวม	320	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่จะมีสมาชิกอยู่ระหว่าง 101-200 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และเป็นสหกรณ์การเกษตรที่มีสมาชิกมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป ประมาณร้อยละ 23 จะเห็นได้ว่าจำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ละสหกรณ์ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกน้อย

จำนวนเงินทุนของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง เงินทุนสะสม
อื่น ๆ ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนเงินทุน จำนวนสหกรณ์ และร้อยละของสหกรณ์การเกษตรในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

จำนวนเงินทุน (บาท)	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละ
13,588-100,000	60	18.75
100,001-200,000	55	17.19
200,001-400,000	55	17.19
400,001-1,000,000	51	15.93
1,000,001-10,000,000	19	5.94
10,000,001-30,000,000	45	14.06
30,000,001 ขึ้นไป	35	10.94
รวม	320	100

จากตารางที่ 4 พบว่าสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่มีเงินทุนต่ำกว่า
100,000 บาท ซึ่ง ทั้งนี้ เพราะส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์การเกษตรที่มีขนาดเล็กเงินทุนจึงน้อยไปตาม
ขนาดของสหกรณ์ แต่ก็มีสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ที่มีเงินทุน มากกว่า 1 ล้านบาทเป็นต้นไป
ประมาณ ร้อยละ 31

จำนวนเงินฝากจากสมาชิกสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์จะมีความมั่นคง ถ้าสหกรณ์มีอัตราการฝากเงินของสมาชิกเฉลี่ยแล้วสูงกว่าเงินกู้ของสมาชิก และสหกรณ์ที่มีเงินฝากของสมาชิกเฉลี่ยสูง จะมีต้นทุนในการกู้ยืมจากที่อื่นน้อย ซึ่งเงินทุนจากแหล่งอื่นอัตราดอกเบี้ยจะสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสมาชิกสหกรณ์ เป็นผลให้สหกรณ์ที่มีเงินฝากของสมาชิกมากจะทำให้สหกรณ์มีกำไรมาก ลดต้นทุนได้มากและยังสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำเงินฝากของสหกรณ์มาวิเคราะห์ ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนเงินรับฝาก จำนวนสหกรณ์ และร้อยละของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จำนวนเงินรับฝาก (บาท)	จำนวนสหกรณ์	ร้อยละ
0	150	46.87
1,625-100,000	55	17.19
100,000-5,000,000	42	13.12
5,000,001-30,000,000	22	6.88
30,000,001-50,000,000	32	10.0
50,000,001-60,000,000	19	5.94
รวม	320	100

จากตารางที่ 5 พบว่าสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนสหกรณ์การเกษตรร้อยละ 46.87 ที่ไม่มีเงินฝากเลย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะสหกรณ์การเกษตรขนาดเล็ก ซึ่งโดยสภาพทั่วไปสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ที่สุดเพียงสหกรณ์เดียว ในแต่ละอำเภอ และพบว่ามีสหกรณ์การเกษตรที่มีเงินฝากมากกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป มีถึงประมาณร้อยละ 30

จำนวนเงินกู้ยืมของสหกรณ์การเกษตร ถือว่าเป็นทุนส่วนที่สำคัญของสหกรณ์การเกษตรเมื่อสหกรณ์มีทุนกู้ยืมมากก็สามารถให้บริการให้สมาชิกกู้ยืมได้มาก ผู้วิจัยจึงได้นำจำนวนเงินกู้ยืมมาวิเคราะห์ ดังมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนเงินกู้ยืมของสหกรณ์การเกษตร จำนวนสหกรณ์ และร้อยละของสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เงินกู้ยืม (บาท)	จำนวนสหกรณ์	ร้อยละ
0	218	68.12
20,000-500,000	36	11.25
500,001-2,000,000	28	8.75
20,000,001-13,000,000	16	5.00
13,000,001-30,000,000	16	5.00
30,000,000 ขึ้นไป	6	1.88
รวม	320	100

จากตารางที่ 6 พบว่าสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 68.12 ที่ไม่กู้เงินจากที่ใดเลย อาจเสียเพราะเป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก ไม่มีคุณสมบัติครบที่จะกู้เงินจากสถาบันการเงิน แต่ก็มีสหกรณ์การเกษตรที่กู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นมากกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไปประมาณร้อยละ 22

จำนวนวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 7 มูลค่า วัสดุอุปกรณ์สำนักงานจำนวนสหกรณ์ และร้อยละของสหกรณ์
การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัสดุอุปกรณ์สำนักงาน (บาท)	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละ
0	149	46.56
1-100	46	14.38
101-10,000	59	17.44
10,001-50,000	15	4.69
50,001-200,000	28	8.75
2,000,001 ขึ้นไป	23	7.18
รวม	320	100

จากตารางที่ 7 พบว่าสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนสหกรณ์การเกษตร
ประมาณร้อยละ 46 ไม่มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเลย อาจจะเป็นเพราะเป็นสหกรณ์ขนาดเล็กจึงไม่
มีเงินทุนเพียงพอที่จะจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน แต่ก็มีสหกรณ์การเกษตรประมาณร้อยละ 20 ที่
มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงานตั้งแต่ราคามากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

จำนวนพนักงานของสหกรณ์การเกษตร ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 8 จำนวนพนักงานของสหกรณ์การเกษตร จำนวนสหกรณ์ และร้อยละของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พนักงาน (คน)	จำนวนสหกรณ์	ร้อยละ
0	204	63.75
1-5	36	11.25
5-10	44	13.75
11-20	22	6.87
21 ขึ้นไป	14	4.38
รวม	320	100

จากตารางที่ 8 พบว่าสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสหกรณ์ประมาณร้อยละ 64 ไม่มีพนักงานสหกรณ์ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะสหกรณ์ขนาดเล็ก ไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จัดจ้างพนักงานสหกรณ์ได้ แต่ก็มีสหกรณ์การเกษตรประมาณร้อยละ 36 ที่เป็นสหกรณ์ที่สามารถจ้างพนักงานสหกรณ์ได้และมีสหกรณ์การเกษตรประมาณร้อยละ 11 ที่สามารถจ้างพนักงานสหกรณ์ได้ตั้งแต่ 11 คนไป

2. ผลการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐาน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้สถิติอ้างอิงได้แก่ การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ในการส่งเสริมสหกรณ์ การเกษตร ผลจากการนำข้อมูลทั้ง 24 ปัจจัยมาวิเคราะห์ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 9 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ Skewness
ค่าสถิติ Kurtosis ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสถิติ Skewness	ค่าสถิติ Kurtosis
สมาชิก	188.48	151.598	.897	.546
ฝึกอบรม	3.26	9.208	.668	.554
ประชุม	52.01	19.346	-.319	-.885
ผู้จัดการ	.88	2.939	.840	-.657
กรรมการ	14.60	4.902	.398	-.664
คุณธรรม	1.26	1.858	-.092	-.772
เงินทุน	1058620.29	3547963.110	.882	.579
รับฝาก	261214.94	960372.653	.447	.734
กู้ยืม	1050250.00	4545430.209	.452	.685
เงินช่วย	5785.19	14564.196	.704	.800
วัสดุ	55.90	185.504	.729	.790
พนักงาน	.26	.892	.661	.776
ควบคุม	1.08	1.610	-.348	-.669
ป.ช.ส	.76	1.343	.102	-.732
วางแผน	.46	.816	-.037	-.871
การซื้อ	.00	.000	.595	.699
การขาย	474656.84	1935917.284	.469	.822
ค.ม ตลาด	.05	.219	.527	.785
ปีนผล	1.33	3.017	.453	-.890
เฉลี่ย	3.18	7.156	.543	.776
โบนัส	242.19	944.105	.599	.557
ช่วย พ.น.ง	.00	.000	.922	.893
ช่วยสมาชิก	713.75	2375.543	.642	.665
เงิน.ค	43596.88	184694.179	.572	.775

จากตารางที่ 9 วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระทั้ง 24 ตัว และได้ นำข้อมูลดังกล่าวมาทดสอบคุณลักษณะของข้อมูล ว่ามีการกระจายเป็น โฉงปกติหรือไม่ โดย

ทดสอบค่าความโค้ง (Kurtosis) และ ค่าความเบ้ (Skewness) ผลการวิเคราะห์ ค่าของข้อมูล ค่าความโค้ง และ ค่าความเบ้ ของข้อมูล มีค่าไม่เกิน +1 และ -1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายอดของ โคงข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายเป็น โคงปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในด้านความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตรที่ได้มาตรฐานและสหกรณ์การเกษตรที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยผู้วิจัย จะทดสอบเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของข้อมูล 24 ตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของข้อมูล 24 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	Wilks' Lambda	F	df1	df2	Sig.
สมาชิก	.791	82.287	1	311	.000
ฟูกอบรม	.889	38.818	1	311	.000
ประชุม	.917	28.086	1	311	.000
ผู้จัดการ	.677	148.215	1	311	.000
กรรมการ	.895	36.614	1	311	.000
คุณธรรม	.677	148.244	1	311	.000
เงินทุน	.797	79.443	1	311	.000
รับฝาก	.783	86.176	1	311	.000
กู้ยืม	.971	9.433	1	311	.002
เงินช่วยเหลือ	.922	26.221	1	311	.000
วัสดุ	.918	27.633	1	311	.000
พนักงาน	.877	43.634	1	311	.000
ควบคุม	.430	412.254	1	311	.000
ป.ช.ส	.502	308.464	1	311	.000
วางแผน	.169	1530.114	1	311	.000
การซื้อขาย	.962	12.183	1	311	.001
การขาย	.810	73.092	1	311	.000
ค.ม.ตลาด	.887	39.664	1	311	.000
ปีนผล	.765	95.506	1	311	.000
เฉลี่ย	.994	1.837	1	311	.176
โบนัส	.967	10.608	1	311	.001
ช่วยเหลือ พ.น.ง	.963	11.811	1	311	.001
ช่วยเหลือสมาชิก	.934	21.869	1	311	.000
เงิน.ค	.747	105.061	1	311	.000

จากตารางที่ 10 ผลการทดสอบมีเพียงเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจเท่านั้นที่มีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ค่าของเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างสหกรณ์ที่ได้มาตรฐานและไม่ได้มาตรฐาน ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือนั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างกลุ่มที่ได้มาตรฐานและไม่ได้มาตรฐาน

3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Method) และ สหสัมพันธ์แคนนอนิคอล (Canonical Correlation Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of significant) ที่ .05 โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Method)

ขั้นที่	ตัวแปรอิสระ	Wilks' Lambda							
		ค่า น้ำหนัก อิทธิพล	df1	df2	df3	ค่าความเที่ยงตรง			
						ค่าสถิติ	df1	df2	Sig.
1	วางแผน	.169	1	1	311.000	1530.114	1	311.000	.000
2	เงินช่วยเหลือ	.156	2	1	311.000	837.059	2	310.000	.000
3	ฝึกอบรม	.149	3	1	311.000	586.790	3	309.000	.000
4	ผู้จัดการ	.141	4	1	311.000	470.100	4	308.000	.000
5	รับฝาก	.133	5	1	311.000	401.395	5	307.000	.000
6	กรรมการ	.127	6	1	311.000	351.746	6	306.000	.000
7	ช่วย พ.น.ง	.124	7	1	311.000	308.934	7	305.000	.000

จากตารางที่ 11 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 24 ตัว วิเคราะห์แล้วเหลือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพียง 7 ปัจจัย ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of significance) ที่ .05 คือ การวางแผน เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล การฝึกอบรม ศักยภาพผู้จัดการสหกรณ์ เงินรับ

ฝาก ศักยภาพกรรมการสหกรณ์ และเงินสวัสดิการช่วยเหลือพนักงานสหกรณ์ โดยมีปัจจัยด้านการวางแผนมีอิทธิพลมากที่สุด โดยมีค่าน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ .169 และมีปัจจัยด้านเงินช่วยพนักงานสหกรณ์มีอิทธิพลน้อยที่สุด โดยมีค่าน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ .124

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) และ สหสัมพันธ์แคนนอนิคอล (Canonical Correlation Analysis)

Function	Eigenvalue	% of Variance	Cumulative %	Canonical Correlation
1	7.231(a)	100.0	100.0	.937

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) มีค่าสหสัมพันธ์แคนนอนิคอล (Canonical Correlation Analysis) เท่ากับ .937 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยที่ได้จากตารางที่ 14 มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณร้อยละ 93

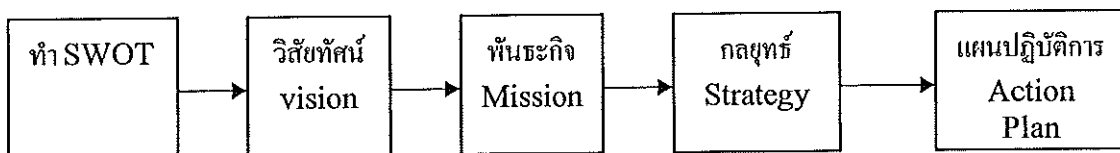
ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่ได้ทั้ง 7 ปัจจัยได้แก่

1. การวางแผน
2. เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล
3. การฝึกอบรม
4. ศักยภาพผู้จัดการสหกรณ์
5. เงินรับฝากจากสมาชิกสหกรณ์
6. ศักยภาพกรรมการสหกรณ์
7. เงินสวัสดิการช่วยเหลือพนักงานสหกรณ์

นำมาจัดทำรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรจากปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยดังกล่าว สามารถนำมาจัดทำรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรในระยะสั้นได้คือ การวางแผน การฝึกอบรม เงินรับฝาก ส่วนปัจจัยใน ลำดับที่ 2 คือด้านเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ไม่สามารถนำมาสร้างรูปแบบได้

เป็นแผนกลยุทธ์ 3-5 ปี จากแผนกลยุทธ์นำขยายเป็นแผนระยะสั้นประจำปี เสนอที่ประชุมใหญ่ออมัติเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีแล้ว จัดทำเป็นแผน Action Plan ปฏิบัติงานในรอบ 12 เดือน

แผนภาพประกอบที่ 6 รูปแบบการจัดทำแผนของสหกรณ์การเกษตรเบื้องต้น

รูปแบบการวางแผนพัฒนาสหกรณ์การเกษตรเบื้องต้น ประกอบด้วย

1) การประชุมจัดทำ SWOT เป็นการวิเคราะห์ในส่วนภายในของภายในของสหกรณ์ คือ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) และสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อสหกรณ์ คือ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ที่สหกรณ์จะต้องเผชิญ การวิเคราะห์ SWOT เป็นการใช้เทคนิคอย่างกว้าง ๆ ผ่านผู้จัดการสร้างภาพรวมของสถานการณ์เชิงกลยุทธ์ของสหกรณ์ และเป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพจะถูกขับเคลื่อนจากความรู้ที่ว่า “เหมาะสม” ระหว่างทรัพยากรภายในสหกรณ์ และสถานการณ์ภายนอก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องที่สำคัญต่อการออกแบบกลยุทธ์ของสหกรณ์

2) การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง ภาพรวมของความสำเร็จที่ต้องการในอนาคตของสหกรณ์ หรือองค์กรทั่วไป โดยมีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ ประการที่ 1 สะท้อนถึงสิ่งที่สหกรณ์ให้ความสำคัญ และ ประการที่ 2 สอดคล้องกับเป้าหมายในอนาคตของสหกรณ์ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง ที่มุ่งเน้น ไปยังอนาคต

3) การกำหนดพันธกิจหรือภารกิจ (Mission) เป็นจุดมุ่งหมายที่เป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้สหกรณ์แตกต่างจากสหกรณ์อื่น พันธกิจจะกำหนดแบบและขอบเขตของการดำเนินธุรกิจ หรือธุรกิจที่สหกรณ์มุ่งเน้นไปในทิศทางที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและลำดับความสำคัญของผู้บริหารที่จะตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

4) การวิเคราะห์และทางเลือกกลยุทธ์ (Strategy) เป็นการมุ่งไปที่การค้นหากกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการสร้างและรักษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันบนพื้นฐานของกิจกรรม

เนื้อหาวิชา

1. การกำหนดทิศทางขององค์กร
2. การกำหนดวิสัยทัศน์
3. การกำหนดพันธกิจ
4. การกำหนดเป้าประสงค์
5. การกำหนดกลยุทธ์

4. การจัดทำแผนกลยุทธ์ขององค์กร (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักการกำหนดกลยุทธ์ และจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์

เนื้อหาวิชา

การจัดทำแผนงาน/โครงการ

ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมต่อสหกรณ์ โดยใช้งบประมาณจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ดังนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 200 บาท	รวม	6,000 บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์	รวม	1,100 บาท
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	รวม	1,000 บาท
รวมทั้งสิ้น		8,100 บาท

1.2 รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ด้านการฝึกอบรมสหกรณ์เบื้องต้น (ปัจจัยที่ 2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีค่าน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ .149 ซึ่งเป็นค่าที่มีอิทธิพลลำดับที่ 3 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการฝึกอบรมพบว่า สหกรณ์การเกษตรที่ได้มาตรฐานมีการฝึกอบรมโดยเฉลี่ยประมาณ 99 ครั้ง ($\bar{X} = 99.20$ S.D. = 189.974) สหกรณ์การเกษตรที่ไม่ได้มาตรฐานมีการฝึกอบรมโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ครั้ง ($\bar{X} = 3.39$ S.D. = 9.394) จะเห็นว่าสหกรณ์การเกษตรที่ได้มาตรฐานจะมีการฝึกอบรมบ่อยครั้งมากกว่าสหกรณ์การเกษตรที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้วิจัยจึง ได้ยกร่างรูปแบบการฝึกอบรมสหกรณ์ไว้ 7 กิจกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อบรมสมาชิกสหกรณ์จัดให้มีการฝึกอบรมให้สมาชิกสหกรณ์ได้รู้จักสิทธิหน้าที่ หลักการ อุดมการณ์ การดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกโดยจัดอบรม 1 วัน สถานที่ในกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์

กลุ่มที่ 2 อบรมพนักงานสหกรณ์จัดอบรม 2 หลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรการให้บริการที่ดี จัดอบรม 1 วัน

หลักสูตรการบริหารจัดการ จัดอบรม 1 วัน

กลุ่มที่ 3 อบรมกรรมการสหกรณ์ จัดอบรม 4 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรคุณธรรมและจริยธรรม จัดอบรม 1 วัน
2. หลักสูตรการบริหารการดำเนินงานสหกรณ์ จัดอบรม 1 วัน
3. หลักสูตร พ.ร.บ.ข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์ จัดอบรม 1 วัน
4. หลักสูตร Walk Rally กับพนักงานสหกรณ์ จัดอบรม 2 วัน

โดยมีรายละเอียดแต่ละหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตร หัวข้ออุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก

1. การสหกรณ์ (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์อย่างถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา

1. อุดมการณ์สหกรณ์
2. หลักการสหกรณ์
3. วิธีการสหกรณ์
4. คุณค่าของสหกรณ์

2. สิทธิหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาวิชา

1. โครงสร้างการบริหารงานในสหกรณ์
2. สิทธิหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

3. พระราชบัญญัติสหกรณ์ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายสหกรณ์พื้นฐานอย่างถูกต้อง รวมถึง ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
2. ข้อบังคับระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสหกรณ์

4. ปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ

เนื้อหาวิชา

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมโดยใช้งบประมาณ จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ดังนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 100 บาท	รวม 5,000 บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์	รวม 1,000 บาท
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	รวม 500 บาท
รวมทั้งสิ้น	6,500 บาท

2. หลักสูตร การให้บริการที่ดีของพนักงานสหกรณ์

ชื่อ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมและการมีจิตใจเป็นผู้ให้บริการ (Service Mind)

เป้าหมาย พนักงานสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 50 คน

วิทยากร เจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 8 จ.ขอนแก่น และเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร

หลักสูตร บรรยายตามรายวิชา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. หลักการ วิธีการ และอุดมการณ์สหกรณ์ (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์อย่างถูกต้อง และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น

เนื้อหาวิชา

1. หลักการสหกรณ์
2. วิธีการสหกรณ์
3. อุดมการณ์สหกรณ์

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินธุรกิจด้านต่างๆของสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. การดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ
2. การดำเนินธุรกิจด้านธุรกิจซื้อ
3. การดำเนินธุรกิจด้านธุรกิจขาย
4. การดำเนินธุรกิจด้านรวบรวมผลิตผล

3. เทคนิคการให้บริการแบบมืออาชีพ (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงแนวทางและวิธีการให้บริการที่ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

เนื้อหาวิชา

เทคนิคการให้บริการแบบมืออาชีพ

4. การสร้างทีมงาน (Team Work) (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักการมีส่วนร่วมในการทำงาน

เนื้อหาวิชา

1. การมีส่วนร่วมในการทำงาน
2. การสร้างทีมงาน

ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม โดยใช้งบประมาณ จากสำนักงานสหกรณ์

จังหวัดสกลนครดังนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 100 บาท	รวม 5,000 บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์	รวม 1,000 บาท
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	รวม 500 บาท

รวมทั้งสิ้น 6,500 บาท

3. หลักสูตร การบริหารจัดการให้พนักงานสหกรณ์

ชื่อ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารจัดการ

เป้าหมาย พนักงานสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 50 คน

วิทยากร เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สกลนคร

หลักสูตร บรรยายตามรายวิชา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. หลักการจัดทำบัญชีเบื้องต้น (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงหลักการบัญชีเบื้องต้น รวมถึงบัญชีแยกประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาวิชา

1. หลักการบัญชีเบื้องต้น
2. บัญชีแยกประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. การอ่านและวิเคราะห์งบการเงิน (3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมอ่านงบทางการเงินได้ และรู้จักการวิเคราะห์งบการเงินและสามารถนำข้อมูลไปปรับใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. การอ่านงบทางการเงิน
2. การวิเคราะห์งบทางการเงิน
3. การนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อการบริหารจัดการ (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปปรับใช้กับการดำเนินงานของสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

การนำข้อมูลจากงบทดลอง และงบการเงินไปใช้ในการบริหารจัดการ
ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม โดยใช้งบประมาณ จากสำนักงานสหกรณ์

จังหวัดสกลนครดังนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 100 บาท	รวม 5,000 บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์	รวม 1,000 บาท
3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	รวม 500 บาท

รวมทั้งสิ้น 6,500 บาท

4. โครงการฝึกอบรม กิจกรรม “Walk Rally”

ตามแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ต่าง ๆ ในความส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ได้กำหนดแผนการพัฒนามูลฐานของสหกรณ์ในการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมฯ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้นำกลุ่ม คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย รวมทั้ง สร้างเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งแต่ละฝ่ายต้องใช้ทักษะในการสื่อสารอย่างถูกต้องและเป็นระบบ เพื่อให้

สอดคล้องกับการทำงานของบุคลากรในสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Knowledge) ซึ่งจะส่งผลอันดีต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน และเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำของแต่ละบุคคล และผู้นำแต่ละระดับชั้นควรได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดแนวคิดสร้างสรรค์ในการสร้างทีมงาน (Team Work) และสร้างวิสัยทัศน์ที่ดี รวมทั้ง ภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป

ดังนั้น สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร จึงได้จัดการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ ในรูปแบบกิจกรรม Walk Rally เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์ได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้กับการทำงานในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์ได้มีทักษะการพัฒนาภาวะผู้นำ
2. เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์เกิดแนวคิดสร้างสรรค์การเป็นผู้นำในยุคปัจจุบัน
3. เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์ฝึกทักษะและประสบการณ์การทำงานเป็นทีม
4. เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิด ประสบการณ์ และทัศนคติ

กลุ่มเป้าหมาย สหกรณ์เข้าร่วมโครงการ 9 สหกรณ์ จำนวน 90 คน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์	จำนวน	สหกรณ์ ๆ ละ 3 คน
2. ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม	จำนวน	สหกรณ์ ๆ ละ 2 คน
3. เจ้าหน้าที่หรือพนักงานสหกรณ์	จำนวน	สหกรณ์ ๆ ละ 5 คน

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำแบบทดสอบก่อน – หลังการอบรม (Pre-test & Post-test)
2. กิจกรรมละลายพฤติกรรม และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และแบ่งกลุ่ม (IN DOOR)
3. เริ่มกิจกรรมในรูปแบบ Walk Rally จำนวน 7 ฐาน (OUT DOOR) ได้แก่

ฐานที่ 1 สหกรณ์รวมใจ

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้การรวมกลุ่มและการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกันโดยการกำหนดสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสหกรณ์ กิจกรรม เช่น พนักงานทุจริต เกมส่เล่นนิทาน หรือระดมสมอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมบอกประโยชน์ และความสำคัญของการรวมกลุ่ม สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการกลุ่ม และสรุปเข้าสู่บทเรียน

ฐานที่ 2 จัดถ้อยร่วมกัน

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการจัดการประชุม การจดบันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่ถูกต้อง ตามรูปแบบของ KM (Knowledge Management)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถลำดับขั้นตอนการประชุม คณะกรรมการฯ และรูปแบบที่ถูกต้องกิจกรรม ได้แก่ การสาธิต และการแสดงบทบาทสมมติ นิทาน การระดมสมอง และสรุปเข้าสู่บทเรียน

ฐานที่ 3 สร้างสรรค์ประชาธิปไตย

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับ การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ภายใต้ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม รู้จักวิธีการเลือกตั้ง คณะกรรมการดำเนินการโดยวิธีหย่อนบัตรเลือกตั้ง โดยสร้างสถานการณ์เสมือนจริง

ฐานที่ 4 โปร่งใสการบัญชี

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน จากงบการเงินของสหกรณ์ย้อนหลัง 3 ปี

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ศึกษาแนวโน้มของการดำเนินงานของสหกรณ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์งบการเงินและสามารถอ่านค่าการบัญชี เมื่อปรับปรุงพัฒนาและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมได้แก่ ใบสั่งงาน ฝึกปฏิบัติและระดมสมอง

ฐานที่ 5 นำชีวิมหาสุก

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการนำกิจกรรมของสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยการระดมสมอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ร่วมกับการใช้เงื่อนไขและสถานการณ์ต่างๆ กิจกรรมได้แก่ การวาดภาพ การสร้างหรือประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุและอุปกรณ์ที่กำหนดให้

ฐานที่ 6 ประยุกต์ธุรกิจทันสมัย

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการออกแบบงาน กิจกรรม หรือธุรกิจของสหกรณ์ใหม่หรือยังไม่เกิดขึ้นในสหกรณ์ที่สนองตอบต่อสมาชิกตามศักยภาพของสหกรณ์

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรม เสนอแนวคิดสร้างสรรค์โดยมีกิจกรรม ได้แก่ การระดมสมอง และการอภิปราย

ฐานที่ 7 ใส่ใจความพอเพียง

ลักษณะ เป็นฐานที่เกี่ยวกับการนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาสหกรณ์ และการดำเนินชีวิตประจำวันของสมาชิก

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองรวมถึงการ
รู้จักครองตนโดยอาศัยหลักพอเพียง รวมถึงการใส่ใจต่อสังคมรอบด้าน กิจกรรมได้แก่ คิดโดยตั้ง
ใหม่กำหนดระยะเวลา รวม 2 วัน

งบประมาณ

จากเงินงบประมาณของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร จำนวน 30,200 บาท
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ตัวจ่ายได้ทุกรายการ โดยแยกเป็น

1. ค่าอาหารผู้เข้าอบรมและเจ้าหน้าที่(90 คนx 50 บาท X 4 มื้อ)	18,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้าอบรม/เจ้าหน้าที่(90 คนx 20 บาท X 4 มื้อ)	7,200 บาท
3. ค่าวัสดุฝึกอบรม	2,000 บาท
4. ค่าที่พักผู้เข้าอบรม	3,000 บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. บุคลากรของสหกรณ์ได้รับความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำ และพัฒนา
วิสัยทัศน์และแนวคิดสร้างสรรค์ และเกิดความรักสามัคคีในหมู่คณะ
2. บุคลากรมีทักษะในการทำงานเป็นทีมและเกิดจิตสำนึกที่ดีทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร

5. หลักสูตร หัวข้อคุณธรรม จริยธรรมของกรรมการสหกรณ์

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ (1.30 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่
ของคณะกรรมการสหกรณ์ อย่างถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เนื้อหาวิชา

1. โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์
2. สิทธิและหน้าที่ของกรรมการสหกรณ์

2. ธรรมมาภิบาลกับการบริหารสหกรณ์ (1.30 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักธรรมาภิบาลกับ
การบริหารสหกรณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

เนื้อหาวิชา

ธรรมาภิบาลกับการบริหารสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. หลักการสหกรณ์

2. วิธีการสหกรณ์

3. อุดมการณ์สหกรณ์

2. บทบาทหน้าที่ของกรรมการดำเนินการ (1 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กรรมการดำเนินการทราบถึงขอบเขตและบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในฐานะที่เป็นฝ่ายบริหารงานในการดำเนินงานสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. หน้าที่ในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

2. หน้าที่ทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

3. ความรับผิดชอบทางกฎหมายของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

4. เหตุที่คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบทางกฎหมายต่อสหกรณ์

3. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตร (2 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินธุรกิจด้านต่างๆของสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1. การดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ

2. การดำเนินธุรกิจด้านธุรกิจซื้อ

3. การดำเนินธุรกิจด้านธุรกิจขาย

4. การดำเนินธุรกิจด้านรวบรวมผลิตผล

ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม โดยใช้งบประมาณ จากสำนักงานสหกรณ์

จังหวัดสกลนครครั้งนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 100 บาท รวม 5,000 บาท

2. ค่าวัสดุอุปกรณ์ รวม 1,000 บาท

3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง รวม 500 บาท

รวมทั้งสิ้น 6,500 บาท

7. หลักสูตร หัวข้อพระราชบัญญัติ ข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์

1. พระราชบัญญัติสหกรณ์ ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (3 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายสหกรณ์พื้นฐานอย่างถูกต้อง รวมถึง ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสหกรณ์

เนื้อหาวิชา

1.พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

2.กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

3.คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

4.ข้อบังคับระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. ความรับผิดชอบทางกฎหมาย ของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (1.30

ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ทราบถึงความรับผิดชอบทาง

กฎหมาย

เนื้อหาวิชา

ความรับผิดชอบทางกฎหมาย ของกรรมการดำเนินการสหกรณ์

3. การควบคุมภายใน (1.30 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการควบคุมภายในได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาวิชา

1. ความสำคัญของการควบคุมภายใน

2. กระบวนการและขั้นตอนของการควบคุมภายใน

ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม โดยใช้งบประมาณ จากสำนักงานสหกรณ์

จังหวัดสกลนครดังนี้

1. ค่าอาหารและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 50 คนๆละ 100 บาท รวม 5,000 บาท

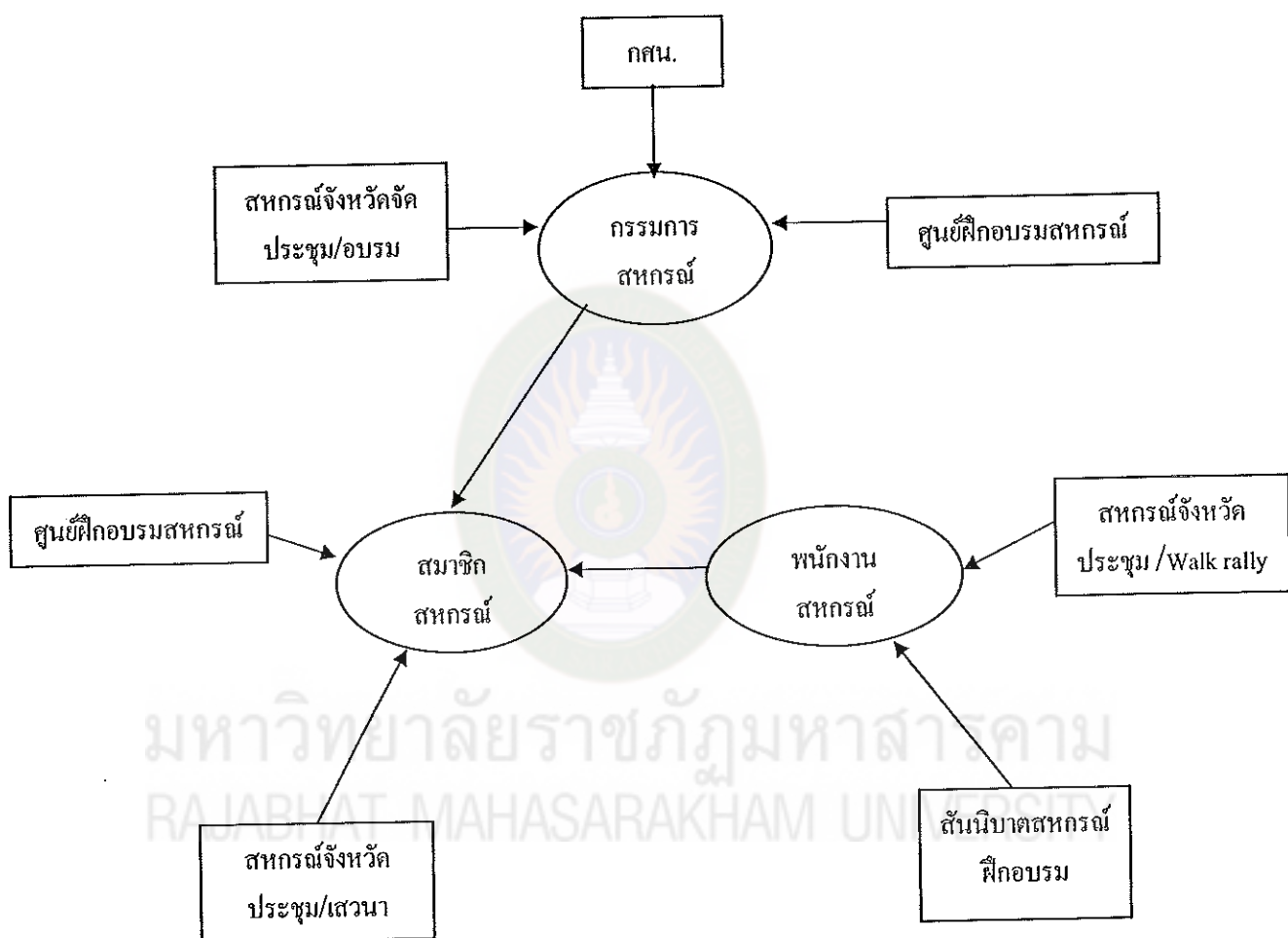
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์ รวม 1,000 บาท

3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง รวม 500 บาท

รวมทั้งสิ้น

6,500 บาท

และในการจัดอบรมของสหกรณ์การเกษตร ผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบการจัดฝึกอบรมของสหกรณ์ไว้ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ 7 รูปแบบการฝึกอบรมของสหกรณ์การเกษตรเบื้องต้น

จากการศึกษา รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์โดยการฝึกอบรมขั้นต้น พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็น 1 ใน 7 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของสหกรณ์ คือ การฝึกอบรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมบุคลากรของสหกรณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสามารถแบ่งแยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 กรรมการสหกรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ,ศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ในลักษณะการประชุม-อบรม

ส่วนที่ 2 พนักงานสหกรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในลักษณะการประชุมและ Walk Rally และสัมนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ในลักษณะการฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 สมาชิกสหกรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในลักษณะการประชุมและเสวนา และศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลากรส่วนที่ 1 และ 2 ที่ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว ยังนำเอาองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้แก่สมาชิกสหกรณ์ในส่วนที่ 3 อีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการเติมเต็มระหว่างผู้มีส่วนได้เสียในสหกรณ์ โดยให้สมาชิกเป็นศูนย์กลางการพัฒนาสหกรณ์อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ด้านการรับฝากเงินจากสมาชิกเบื้องต้น (ปัจจัยที่ 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก มีค่าน้ำหนักอิทธิพลเท่ากับ .133 ซึ่งมีค่าอิทธิพลอยู่ในลำดับที่ 5 ผู้วิจัยจัดทำรูปแบบ โดยได้ยกร่างขึ้นมา 6 กิจกรรม เสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ให้ที่ประชุมอนุมัติให้ดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 การสร้างแรงจูงใจ โดยการลดดอกเบี้ยเงินกู้ เมื่อมีการจัดชั้นสมาชิก ซึ่งถ้ามีเงินฝากครบ 5,000 บาท มีประวัติเงินกู้ดี การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ดี จะได้รับการจัดชั้นสมาชิกสหกรณ์เป็นชั้น 1 จะได้ลดดอกเบี้ยเงินกู้ลงอีกร้อยละ 1 หรือการแจกของรางวัล ของที่ระลึกเมื่อสมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์ โดยกำหนดของที่ระลึกเป็นพวงกุญแจ และกระเป๋าเงินขนาดเล็กของกลุ่มสตรีสหกรณ์ จะแจกให้เมื่อฝากเงินครบทุกๆ 1,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 การระดมเงินออมเป็นผลผลิต ให้สหกรณ์กำหนดเป็นกิจกรรม ในการรวบรวมผลผลิตหลักของสมาชิก เช่น ข้าวเปลือก หรืออื่น ๆ เพื่อเพิ่มยอดการรวบรวมผลผลิต และทำให้สมาชิกเพิ่มเงินออมอีกทางเลือกหนึ่ง

กิจกรรมที่ 3 การจ่ายเงินกู้ เข้าบัญชีเงินฝากของสมาชิก เป็นการชะลอการจ่ายเงินของสหกรณ์ และการใช้จ่ายเงินของสมาชิก ทำให้สหกรณ์มีเงินส่วนที่สมาชิกไม่เบิกถอนออกไปทั้งหมด และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของดอกเบี้ยเงินกู้ด้วยอีกทางหนึ่ง เช่นเดียวกับ

กิจกรรมที่ 4 คือ การออมเงินจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ซึ่งสมาชิกจะได้รับจากการจัดสรรกำไรสุทธิจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี หากมีการระดมการออมจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน โดยจ่ายเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ หากสมาชิกสหกรณ์มีความจำเป็นก็มาถอนได้

กิจกรรมที่ 5 การจัดสัปดาห์การออม เป็นอีกหนึ่งในกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และเห็นความสำคัญในการสร้างรากฐานที่มั่นคงของสหกรณ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้จัดทุกวันจันทร์ในสัปดาห์แรกของทุกเดือน

กิจกรรมที่ 6 การประชาสัมพันธ์ โดยการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น การตีพิมพ์ประกาศ การแจกแผ่นพับ และการใช้สื่อผ่านสถานีวิทยุชุมชน และการประชุมกลุ่ม เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการออมเงินของสมาชิกให้มากที่สุดตามศักยภาพของแต่ละปัจเจกบุคคล โดยจัดสรรเงินงบประมาณของสหกรณ์การเกษตรเอง ไม่เกิน ร้อยละ 1 ของจำนวนเงินฝากทั้งหมด หรือ ไม่เกิน 5,000 บาท สามารถเขียนเป็นแผนผัง ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ 8 รูปแบบการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเบื้องต้น

2. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ในเบื้องต้น ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรง (The Critical Incident Technique) จากผู้เชี่ยวชาญสหกรณ์วิพากษ์ โดยจัดที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 3 ธันวาคม 2551 ซึ่งมีรองอธิบดี นายเลอพงษ์ มุสิกมาน ได้เรียกประชุมสหกรณ์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพร้อมประชุมกับสหกรณ์จังหวัดในภาคเหนือ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ทั้ง 3 รูปแบบนำเสนอ โดยที่ประชุมมีรองอธิบดี เป็นประธานในที่ประชุม มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผนของกรมส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด ได้ร่วมกันวิจารณ์และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

2.1 รูปแบบการวางแผนจะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานหลังจากการดำเนินแผนการปฏิบัติการ (Action Plan) และต้องมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นรายเดือน

2.2 รูปแบบการฝึกอบรมให้เพิ่มเส้นประสานการเรียนรู้ระหว่างฝ่ายกรรมการสหกรณ์และฝ่ายการจัดการสหกรณ์ หลังจากที่แต่ละฝ่ายได้ไปอบรมมาแล้ว ควรจะได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.3 รูปแบบการรับฝากเงินจากสมาชิกให้เพิ่มการบริการที่รวดเร็ว และควรจะให้มีการสร้างความน่าเชื่อถือและความปลอดภัยในการฝากของสมาชิกสหกรณ์ โดยความน่าเชื่อถืออาจจะเป็นระบบฝากเงินที่ทันสมัย เช่นระบบเอทีเอ็ม (Automatic Money) อาคารสหกรณ์ที่ทันสมัย เป็นต้น นำผลจากการเสนอแนะจากข้อ 2.2.1-2.2.3 เพิ่มเติมเข้าไปในรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ทั้ง 3 รูปแบบ เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ให้มากขึ้น

3. การจัดประชุมกลุ่ม (Focus Groups) โดยเน้นกับกลุ่มที่มีส่วนได้เสีย (Stake-holder) วิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์เบื้องต้น โดยจัดประชุมวันที่ 24 ธันวาคม 2551 ณ โรงแรมชมดาว แอนด์ รีสอร์ท อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ประธานกรรมการสหกรณ์ 15 คน ฝ่ายจัดการสหกรณ์ 15 คน และจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์ 15 คน รวมทั้งหมด 45 คนจากสหกรณ์การเกษตรที่จะทำการทดลอง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน โดยให้แต่ละกลุ่มนั่งรวมกันวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ในรูปของการวางแผนการฝึกอบรมและการรับฝากเงินจากสมาชิก และนำข้อเสนอแนะของแต่ละกลุ่มแล้วสรุปเป็นผลการอภิปรายทั้งหมด โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

3.1 รูปแบบการวางแผนให้เน้นเป็นแผนระยะสั้น ระยะเวลา 1 ปี ซึ่งสามารถไปปฏิบัติได้และจะเป็นที่ยอมรับจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เมื่อได้อนุมัติแล้วแต่ละปี และเน้นให้นำกระจายเป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่จะทำให้เกิดผลในรอบของการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงาน ในรอบปีให้แล้วเสร็จซึ่งจะเป็นผลงานของคณะกรรมการดำเนินการในปีนั้นๆ

3.2 รูปแบบการฝึกอบรมให้เน้นการฝึกอบรมไปที่สมาชิกสหกรณ์ซึ่งจะต้องเพิ่มงบประมาณของสหกรณ์การเกษตรเองในการจัดฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์เพราะถือว่าสมาชิกสหกรณ์คือรากฐานของสหกรณ์ ถ้ารากฐานมั่นคงแข็งแรงแล้ว สหกรณ์ก็จะมั่นคงแข็งแรงไปด้วย

3.3 รูปแบบการรับฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์ให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์โดยวิทยุชุมชนอย่างต่อเนื่อง ให้เน้นการออกโฆษณา (Promotion) ต่างๆ ให้สมาชิกได้รับทราบและที่สำคัญจะต้องสร้างแรงจูงใจ ต้องประกาศและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสหกรณ์ได้ทราบอย่างทั่วถึง

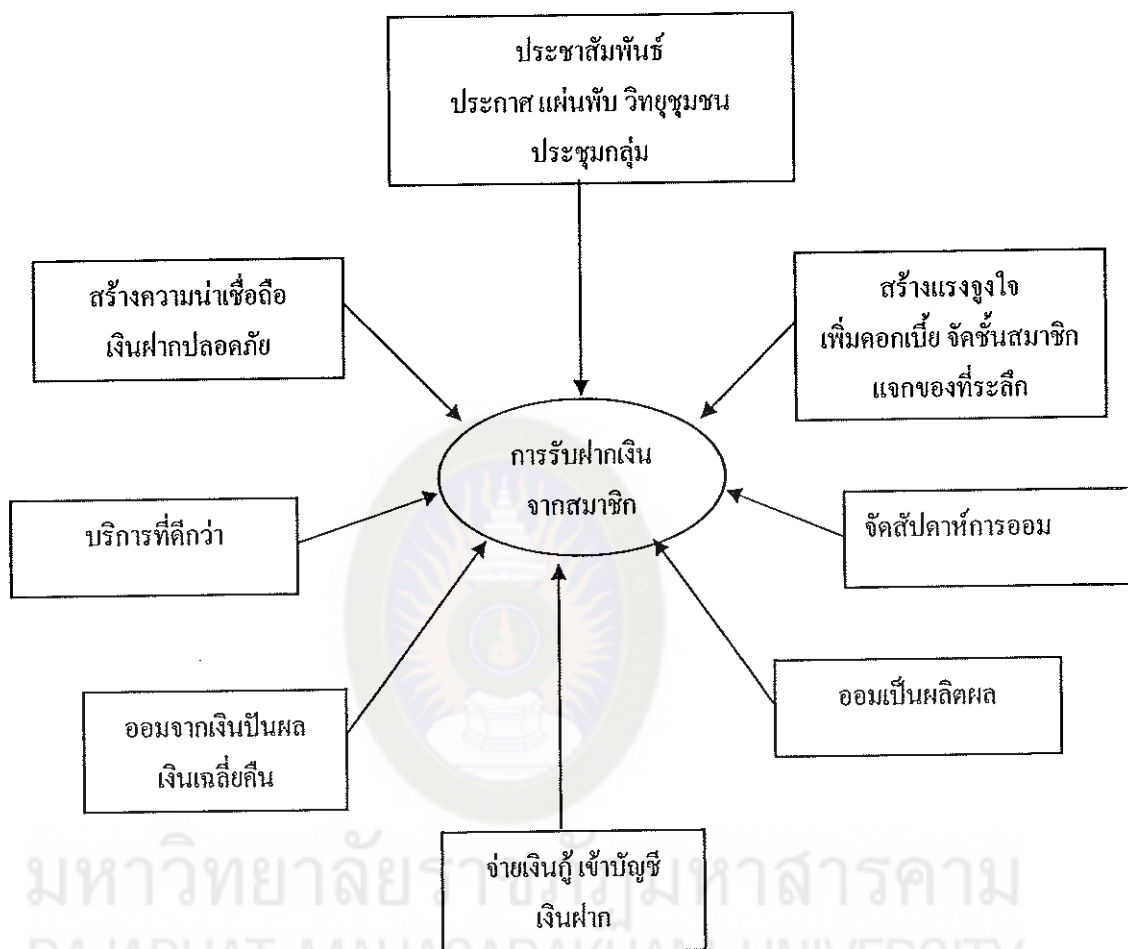
ผู้วิจัยได้นำผลจากการเสนอแนะในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการมาปรับปรุงเป็นแผนผังการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรที่สมบูรณ์ ดังมีรูปแบบดังนี้

แผนภาพประกอบที่ 9 รูปแบบการจัดทำแผนของสหกรณ์การเกษตร

แผนภาพประกอบที่ 10 รูปแบบการฝึกอบรมของสหกรณ์การเกษตร

แผนภาพประกอบที่ 11 รูปแบบการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาของสหกรณ์การเกษตร

หลังจากได้รูปแบบในระยะที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้นำรูปแบบ ไปทดลองกับสหกรณ์การเกษตรที่ไม่ผ่านมาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดและยินดีเข้าร่วมการทดลองจำนวน 32 สหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดลองได้แก่ สหกรณ์การเกษตรที่ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก เพื่อทดลอง จำนวน 9 สหกรณ์ แบ่งเป็น สหกรณ์ขนาดใหญ่ (สมาชิก 1,000 คนขึ้นไป) 3 สหกรณ์ สหกรณ์ขนาดกลาง (สมาชิก 500 – 1,000 คน) 3 สหกรณ์ สหกรณ์ขนาดเล็ก (สมาชิกต่ำกว่า 500 คน) 3 สหกรณ์ แต่ปรากฏว่ามีสหกรณ์ขนาดใหญ่สมัครเพียง 2 สหกรณ์ สหกรณ์ขนาดกลาง 1 สหกรณ์ ผู้วิจัยจึงได้จับฉลากจากสหกรณ์ขนาดเล็กที่เหลืออีก 29 สหกรณ์ จับฉลากเหลือเพียง 6 สหกรณ์ และสาเหตุที่ผู้วิจัยคัดเลือกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสกลนคร เนื่องจากผู้วิจัย ดำรงตำแหน่ง สหกรณ์จังหวัดสกลนคร เพื่อควบคุมผลการทดลองอย่างใกล้ชิด และสังเกตการณ์จากข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบ ดังมีรายชื่อสหกรณ์ดังนี้

สหกรณ์ขนาดใหญ่ (สมาชิกเกิน 1,000 คนขึ้นไป) มี สมัครใจเข้าร่วม โครงการ 2 สหกรณ์ ได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตรอากาศอำนวย จำกัด
2. สหกรณ์การเกษตรบ้านม่วง จำกัด

สหกรณ์ขนาดกลาง (สมาชิก 500 - 1,000 คน) มี สมัครใจเข้าร่วม โครงการ 1 สหกรณ์ ได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตรเจริญศิลป์ จำกัด

สหกรณ์ขนาดเล็ก (สมาชิกต่ำกว่า 500 คน) มี สมัครใจเข้าร่วม โครงการ 29 สหกรณ์ จับฉลากเหลือ 6 สหกรณ์ ได้แก่

1. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำตาลเดียน จำกัด
2. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำอุ่มเหมา - ฟิ่งแดง จำกัด
3. สหกรณ์การเกษตรหนองซาดทรายทองพัฒนา จำกัด
4. สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนสกลนคร จำกัด
5. สหกรณ์การเกษตรมหาชนอำเภอฟังโคน จำกัด
6. สหกรณ์การเกษตรนาคุณนาดี จำกัด

ผู้วิจัย ได้นำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ด้านการวางแผน การฝึกอบรม และการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์ มาดำเนินการในสหกรณ์ทั้ง 9 สหกรณ์ โดยเป็นกิจกรรมการฝึกอบรม มีตารางการดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 13 ตารางการฝึกอบรม ในด้านการวางแผน และด้านการฝึกอบรม รวมทั้งหมด 9 กิจกรรม

ชื่อ สหกรณ์ การเกษตร	วันที่อบรมในเดือน มกราคม 2552						
	วางแผน	หลัก การ	การ บริการ	การจัด การ	คุณ ธรรม	การ บริหาร	พ.ร.บ.
ผู้ใช้น้ำตาลเถียน	5	6	7	8	9	12	15
อุ่มเหม้า - ฟังแดง	6	7	8	9	12	13	5
อากาศอานวย	7	8	9	12	13	14	6
หนองชาตทรายทอง	8	9	12	13	14	15	7
สวนป่าภาคเอกชน	9	12	13	14	15	5	8
มหาชน อ.พิงโคน	12	13	14	15	5	6	9
บ้านม่วง	13	14	15	5	6	7	12
นาสูน - นาคี	14	15	5	6	7	8	13
เจริญศิลป์	15	5	6	7	8	9	14

จากตารางที่ 13 ในการฝึกอบรม ทั้ง 7 กิจกรรม รวมทั้งกิจกรรม Walk Rally ใช้งบประมาณ ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนครในการฝึกอบรม เป็นจำนวนเงิน 454,100 บาท สำหรับกิจกรรม Walk Rally ดำเนินการพร้อมกันทั้ง 9 สหกรณ์ ในวันที่ 28-29 ธันวาคม 2551 โดยจัดในโครงการชลประทานสกลนคร (ห้วยเคียด) อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ส่วนกิจกรรมการพัฒนาสหกรณ์ด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก เป็นกิจกรรมที่สหกรณ์การเกษตรดำเนินการเองตามคำแนะนำของผู้วิจัย จะดำเนินกิจกรรมโดยนำเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของแต่ละสหกรณ์ ประจำเดือนมกราคม 2552 ทั้ง 9 สหกรณ์เพื่ออนุมัติ หลังจากทดลอง ครบ 6 เดือน ในเดือน มิถุนายน 2552 ผู้วิจัยจึงได้ทำการประเมินผลการทดลอง โดยจัดทำแบบคูล และงบกำไรขาดทุน ของทั้ง 9 สหกรณ์ เปรียบเทียบข้อมูลจากทรัพย์สิน ทุน เงินรับฝากจากสมาชิก ปริมาณธุรกิจ และรายรับของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับข้อมูลก่อนการทดลอง โดยมีข้อมูลพื้นฐานดังนี้

ตารางที่ 14 ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์เปรียบเทียบ ทรัพย์สิน ทุน เงินรับฝากจากสมาชิก ปริมาณ
ธุรกิจ และรายรับของสหกรณ์ ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์

จำนวนเงิน หน่วย 1: 1,000

ชื่อสหกรณ์	สมาชิก	ทรัพย์สิน		ทุน		รายได้		เงินรับฝาก		ปริมาณธุรกิจ	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ผู้ใช้น้ำตาล เลียน	244	422	497	421	496	7	11	0.70	1.50	54	74
อุ่มเหมา-ฝั่ง แดง	165	274	325	311	366	6	11	1.50	2.80	62	86
อากาศอำนวย	1,986	2,461	2,592	899	1,060	62	84	7.00	16.00	317	381
หนองซาด ทรายทอง	54	226	270	181	195	5	9	0.50	1.70	48	62
สวนป่า ภาคเอกชน	29	228	277	161	173	71	92	0.60	2.60	4	6
มหาชน อ.หัง โคน	116	263	274	159	169	41	61	0.30	1.50	6	10
บ้านม่วง	1,127	1,441	1,488	557	660	245	290	5.00	9.00	232	291
นาคุณ-นาคี	87	271	284	158	171	6	9	0.40	1.90	15	29
เจริญศิลป์	769	1,620	1,929	1,547	1,846	40	80	6.00	9.00	214	243

หลังจากได้ข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measure Multivariate Analysis of Variance : MANOVA) ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ โดยใช้สถิติ Repeated Measure Multivariate Analysis of Variance : MANOVA

Multivariate Tests(b)

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	
Within Subjects	ระยะ	Pillai's Trace	.890	6.474(a)	5.000	4.000	.047
	เวลา	Wilks' Lambda	.110	6.474(a)	5.000	4.000	.047
		Hotelling's Trace	8.092	6.474(a)	5.000	4.000	.047
		Roy's Largest Root	8.092	6.474(a)	5.000	4.000	.047

จากตารางที่ 15 การทดสอบสมมติฐาน โดยการทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (Repeated Measure Multivariate Analysis of Variance : MANOVA) ผู้วิจัยดำเนินการโดยแสดงค่าเปรียบเทียบของผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยดูจากค่า Within Subjects โดยวิธีของ Pillai's Trace Wilks' Lambda Hotelling's Trace และของ Roy's Largest Root พบว่าผลการทดสอบตรงกันทั้ง 4 คน โดยมี Sig เท่ากับ .047 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยตั้งไว้ที่ .05 แสดงว่าตัวแปรด้าน ทรัพย์สิน ทุน เงินรับฝากจากสมาชิก ปริมาณ ธุรกิจ และรายรับของสหกรณ์ มีความแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยตั้งไว้ที่ .05 และผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยทีละตัวแปรย่อย เพื่อทดสอบด้านสถิติแต่ละตัวแปร มีค่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันหรือไม่ ปรากฏผลการทดลองดังนี้

ตารางที่ 16 การทดสอบค่าเฉลี่ยทีละตัวแปรย่อย

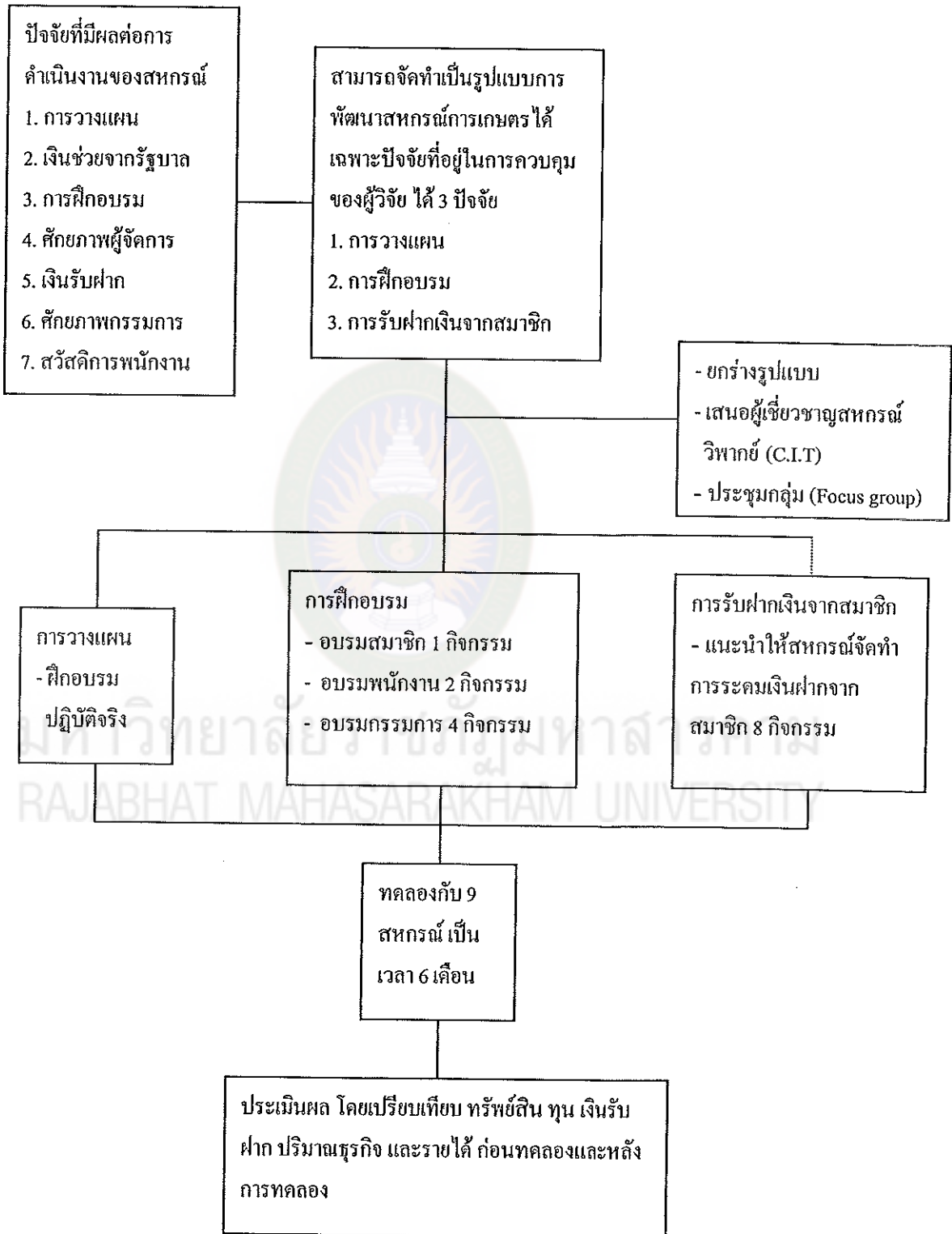
Tests of Within-Subjects Contrasts

Source	Measure	ระยะเวลา	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระยะเวลา	ASSET	Linear	29605.556	1	29605.556	6.916	.030
	CAPITAL	Linear	30586.889	1	30586.889	6.612	.033
	INCOME	Linear	1494.222	1	1494.222	11.791	.009
	SAVING	Linear	32.000	1	32.000	9.577	.015
	BUSSEI	Linear	2938.889	1	2938.889	11.970	.009

จากตารางที่ 16 พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว คือ ทรัพย์สิน(Asset) ทุน(Capital) เงินฝาก (Saving) ปริมาณธุรกิจ (Business) และรายได้ (Income) มีค่า Sig น้อยกว่า .05 แสดงว่าการทดลองของตัวแปรแต่ละตัวค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการดำเนินการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ผลการดำเนินงานทั้ง 5 ด้านของสหกรณ์การเกษตรที่ทดลองมีผลการดำเนินงานดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปผลการวิจัยได้ว่าหลังจากที่กลุ่มการทดลองทั้ง 9 สหกรณ์ ได้นำรูปแบบการพัฒนาสหกรณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นไปทดลองแล้ว ทำให้ผลการทดลองในด้าน ทรัพย์สิน(Asset) ทุน(Capital) เงินฝาก (Saving) ปริมาณธุรกิจ (Business) และรายได้ (Income) ดีขึ้น

แผนภาพการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แผนภาพที่ 12 การพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ